

Love m. m. af Interesse for dansk Landbrug.

Af Fuldmægtig i Landbrugsministeriet
cand. polit. *Chr. Johansen.*

Under denne Overskrift er det Hensigten i dette og i senere Numre af Tidsskriftet at give en Redegørelse for Retsregler (Love m. v.), vigtigere Handelsaftaler o. lign. i det Omfang, disse kan forvente at have Betydning og Interesse for den praktiske Landmand.

Det er Hensigten at gaa frem i kronologisk Orden fra Befrielsen den 5. Maj 1945, idet der dog maa regnes med, at denne Regel ikke slavisk følges, hvor andre Hensyn taler derimod, f. Eks. Ønsket om i Forbindelse med en Ændring af en Lov eller en Bekendtgørelse at give en samlet Fremstilling af de gældende Regler paa det paa-gældende Omraade, hvilket vil sige, at alle saavel ældre som eventuelt nyere gældende Love og Bekendtgørelser m. v. paa Omraadet samtidig tages op til Behandling.

Retsregler i Almindelighed.

I det følgende skal der først gives nogle Bemærkninger om Retsregler i Almindelighed og derefter følger i Forbindelse med Rigsdagssamlingen 9/5—1/10 1945 en Redegørelse for Reguleringen af Hjemmemarkedets Forsyning med Kød og Flæsk samt for de dansk-engelske Handelsforhandlinger i Sommeren 1945 og Smør- og Flæskeordningerne for Høstaaret 1945—46.

De vigtigste Retsregler er Lovene, som er vedtaget af Rigsdagen og stadfæstet af Kongen.

Andre Retsregler er Bekendtgørelser, kongelige og ministerielle Anordninger, som udstedes af Myndighederne (Kongen eller Ministerierne) efter dertil i Loven given Bemyndigelse eller Hjemmel.

Som en særlig Form for Retsregler kan nævnes Lovbekendtgørelsen. Naar Rigsdagen vedtager Ændringer i en bestaaende

Lov, sker det ofte, at den samtidig giver det Ministerium, under hvis Forretningsomraade Loven henhører, Bemyndigelse til i Form af en Lovbekendtgørelse at offentliggøre den paagældende Lov med de vedtagne Ændringer.

Endvidere kan nævnes Cirkulærer, som af overordnede Myndigheder anvendes til at paalægge underordnede Myndigheder en bestemt Handlemaade ved Udøvelsen af deres Funktioner. Der kan ogsaa, f. Eks. i Medfør af Kriselovene, gives Forskrifter i Form af Cirkulærer for enkelte Grupper af Erhvervsdrivende med Hensyn til deres Handlemaade i deres Virksomhed.

Fra Tiden mellem 29/8 1943 og Befrielsen 5/5 1945 kender man en særlig Form for Retsregler, nemlig de saakaldte Lovanordninger. Lovanordninger betegner de Nødforanstaltninger, Administrationen med Indforstaaelse fra den dømmende Magt, specielt Højesteret, som gik ind paa at respektere disse som gældende Love, saa sig nødsaget til at gribe til i dette Tidsrum, i hvilket Regering og Rigsdag og dermed Forfatningen ikke fungerede, og i hvilket det derfor ikke var muligt paa normal Maade at fastsætte Retsregler paa de Omraader, hvor Retsregler skal gives i Lovs Form.

Lovanordningerne blev hovedsagelig kun benyttet til Fornyelse og Forlængelse af Love, hvis Gyldighed udløb i den nævnte Periode, uden at der dermed fra Lovgivningsmagts Side ved Lovens Vedtagelse var tilkendegivet andet end et Ønske om at faa Loven taget op til Fornyelse eller Revision til det paagældende Tidspunkt. For Love der — som f. Eks. Finans- og Tillægsbevillingslovene og visse Love omhandlende ekstraordinære Foranstaltninger, saasom Kornloven — af praktiske Grunde kun gives for et Aar ad Gangen, kom Nødvendigheden af en Fornyelse ved Lovanordning særlig klart frem, idet vigtige Samfundsfunktioner uden en saadan Fornyelse af Lovene ellers vilde gaa i Staa.

Ved Lov Nr. 320 af 7/7 1945 om Lovanordninger under Ministeriet for Landbrug og Fiskeri blev det bestemt, at de Landbrugsministeriet i ovennævnte Tidsrum udfærdigede Lovanordninger, der paa dette Tidspunkt var i Kraft, skulde opretholdes som gældende Love.

Hjemmemarkedets Forsyning med Kød og Flæsk.

De gældende Regler indeholdes, forsaavidt angaar Kød, i Bekendtgørelse Nr. 232 af 5/5 1943 om Hjemmemarkedets Forsyning med Kød med de dertil knyttede Tillæg Nr. 277 af 26/8 1944, Nr. 333 af 12/7 1945, Nr. 214 af 1/7 1947 og Nr. 233 af 13/6 1947, og forsaavidt angaar Flæsk, i Bekendtgørelse Nr. 231 af 5/5 1943 om Hjemmemarkedets Forsyning med Flæsk med Tillæg Nr. 332 af 12/7 1945, Nr. 215 af 1/7 1947 og Nr. 234 af 13/6 1947. Endvidere indeholder Bekendtgørelserne Nr. 284 af 13/6 1947 om Afsætning af 2. Klasses Kød og Slagteaffald og Nr. 337 af 29/8 1947 om midlertidig Ophævelse af visse Bestemmelser om Engroshandelen med Kød og Flæsk m. m. forskellige under dette Emne hørende Regler vedrørende saavel Kød som Flæsk.

Ved Kød forstaas i Forbindelse med ovennævnte Bestemmelser Okse- og Kalvekød samt Biprodukter af Okser og Kalve. Betegnelsen Flæsk omfatter foruden egentlig Flæsk ogsaa andet Svinekød samt Biprodukter af Svin. Forsyningen af Hjemmemarkedet med Kød af andre Dyr, saasom Heste, Faar og Fjerkræ, er ikke undergivet nogen Regulering af den her omhandlede Art.

De gældende Bestemmelser kan deles i Regler vedrørende:

- 1) Salg af de til Slagtning bestemte Dyr,
- 2) Slagtning af Dyrene samt
- 3) Anvendelse af det ved Slagtingen fremkomne Kød og Flæsk.

1) *Salg af de til Slagtning bestemte Dyr.*

a. Kreaturer.

Reglerne opererer med 3 Kategorier af Kreaturer, nemlig Spædekalve, Fedekalve og Okser. Ved Fedekalve forstaas Kalve — med Undtagelse af Spædekalve — og Ungkreaturer indtil 200 kg levende Vægt, for udprægede Doubletkalves Vedkommende dog indtil 300 kg levende Vægt. Ved Okser forstaas voksne Kreaturer.

Salg til Slagtning af Spædekalve maa kun ske til Indehavere af en af Landbrugsministeriet udstedt Slagtetilladelse.

Salg til Slagtning eller Eksport af Okser og Fedekalve skal finde Sted paa et af de af Landbrugsministeriet godkendte Salgssteder, over hvilke der findes en Fortegnelse i ovennævnte Bekendtgørelse Nr. 232 af 5/5 1943. Iøvrigt skal følgende Fremgangsmaade iagttages:

I. De paagældende Dyr skal anmeldes til det Salgssted, hvor de ønskes fremstillet til Salg, senest Tirsdag Aften i Ugen, før Dyrene ønskes leveret.

II. Det paagældende Salgssted skal snarest muligt efter Anmeldelsen indkalde de anmeldte Dyr til Bortsalg ved til Anmelderen at sende et Kort. Kortet giver Adgang til Fremstilling af Dyrene til den Tid og paa det Sted, Kortet angiver. Samtidig med Kortets Tilsendelse opkræves et Depositum paa 10 Kr. pr. Okse og 5 Kr. pr. Fedekalv, der vil blive refunderet, naar det paagældende Dyr sælges paa det paa Kortet angivne Tidspunkt og Sted.

III. De anmeldte Dyr skal fremstilles til Salg paa vedkommende Salgssted mod Forevisning af ovennævnte Kort.

IV. Opkøbet af de anmeldte og fremstillede Dyr skal foretages af de af *Landbrugsministeriets Kvæg- og Kødudvalg* dertil antagne Opkøbere. Opkøbet sker for Kvæg- og Kødudvalgets Regning efter forud af Udvalget fastsatte og offentliggjorte Noteringer. Kun hvis vedkommende Opkøber undtagelsesvis giver Tilladelse dertil, maa Sælgeren afhænde de fremstillede Dyr paa Salgsstederne til andre end Udvalgets Opkøbere.

V. Forsaavidt angaar den Del af de af Kvæg- og Kødudvalget opkøbte Okser og Fedekalve, der udtages til Hjemmemarkedet, finder der en Klassificering Sted efter en i Bekendtgørelsen nærmere angiven Kvalitets- og Maksimalprisskala. Denne Klassificering, der foretages af en Vurderingskommission, bestaaende af den paagældende Opkøber som Formand samt en Repræsentant for saavel Producenterne som Slagterne, danner Grundlag for Afregningen med de Indehavere af Slagtetilladelse (Slagtere), som faar tildelt de paagældende Dyr til Slagtning. Efter Klassificeringen forsynes Dyrene med et Øremærke, hvori der er indstempet en Krone samt Salgsstedets Nummer og Dyrets Løbenummer og Kvalitetsbetegnelse.

VI. Der er endvidere fastsat nærmere Regler for Fordelingen mellem de Slagteberettigede af de til Hjemmemarkedet udtagne Dyr, Afregningen mellem de Slagteberettigede og Kvæg- og Kødudvalget samt Erstatning til de Slagteberettigede i Tilfælde af, at Kødet af de dem tildelte Dyr af Kødkontrollen henføres til 2. Klasse eller kasseres.

Som en Undtagelse fra de forannævnte Regler for Salg af Okser og Fedekalve til Slagtning gælder det, at Eksportsvine-slagterierne er berettiget til inden for Rammerne af hvert enkelt Slagteris Slagtetilladelse direkte fra Slagteriets Andelshavere eller — forsaavidt angaar Privatslagterier — Slagteriets faste Leverandører at modtage til Slagtning paa vedkommende Slagteri det samme Antal Okser og Fedekalve, som Slagteriet i 1941 har modtaget direkte fra Andelshavere eller faste Leverandører til Slagtning til Hjemmemarkedet.

De ovenfor under Punkterne I—III omhandlede Regler samt Reglerne om Klassificering finder tilsvarende Anvendelse paa Levering af Kreaturer til Slagtning direkte paa Eksportsvine-slagterierne, dog at Klassificering foretages alene af Formanden for vedkommende Vurderingskommission paa dennes Vegne.

b. Svin.

Salg til Slagtning af Svin af enhver Art maa kun ske til autoriserede Eksportsvineslagterier eller af disse antagne Opkøbere samt til Slagtere, der ifølge et af Veterinærdirektoratet udfærdiget Bevis er berettiget til at slagte Svin paa et offentligt Slagtehus.

Landbrugsministeriet træffer Bestemmelse om Fordelingen af Tilførslerne af Svin mellem Hjemmemarkedet og de udenlandske Markeder.

2) Slagtning af Dyrene.

a. Kreaturer.

Slagtning af Okser, Fedekalve og Spædekcalve maa kun finde Sted i Henhold til en af Landbrugsministeriet udstedt Slagte-tilladelse og for Oksers og Fedekalves Vedkommende kun,

forsaavidt Dyret er forsynet med det af forannævnte Vurderingskommission efter Klassificeringen paa Slagtestedet paa-satte Øremærke.

Slagtetilladelse udstedes efter nærmere i Bekendtgørelsen udformede Retningslinier til Slagtere, der ønsker at slagte paa et offentligt Slagtehus, til Indehavere af godkendte private Slagtehus, til Kreatureksportslagterier samt til saadanne Eksportsvineslagterier, paa hvilke der foretages Kreaturslagtning.

b. Svin.

Slagtning af Svin maa kun foretages paa de autoriserede Eksportsvineslagterier. Slagtning af Svin til Salg paa Hjemmemarkedet kan dog i et af Landbrugsministeriet nærmere fastsat Omfang tillige foretages af private Slagtere (herunder Indehavere af Kreatureksportslagterier), naar Slagtningen foregaar paa et offentligt Slagtehus paa nærmere af Landbrugsministeriet fastsatte Betingelser.

Uden Iagttagelse af foranstaaende Bestemmelser kan Slagtning af Kreaturer og Svin dog finde Sted i følgende Tilfælde:

I. Producentslagtning, d. v. s. Slagtning, som en Producent (heri ogsaa indbefattet Kostskoler, Pensionater, Alderdomshjem, Forsørgelsesanstalter o. lign., forsaavidt de er Producenter, derimod ikke Hoteller, Beværtninger, Slagtere og andre Næringsdrivende, der forarbejder og forhandler Kød og Kødvarer) lader foretage paa Hjemstedet af Dyr, der siden Fødselen eller mindst de 3 sidste Maaneder før Slagtningen har været paa den paagældende Producents Ejendom, hvorved skal forstaas en af Producenten ejet, lejet (forpagtet) eller bestyret Ejendom, paa hvilken Producenten selv, eller — forsaavidt han er Ejer af Ejendommen — en af ham antaget Bestyrer har Bopæl og Husholdning.

Forsaavidt angaar Svin, henregnes til Producentslagtning til-lige saadan Slagtning, som Aftægtsnydere, Fodermestre og Bortforpagtere lader foretage af aarlig 2 paa den paagældende Ejendom producerede Svin, der af Producenten leveres dem som et Led i Aftægts-, Arbejds- eller Forpagtningskontrakten.

Slagtningen skal dog foretages enten paa den Slagteberettigedes Bopæl eller paa den Ejendom, hvor Svinet er produceret.

Foruden paa Hjemstedet kan Producentslagtning af Kreaturer og Svin ogsaa foretages i et Slagtehus under Dyrslægekontrol, saafremt der til Dyrslægen afleveres en af vedkommende Slagteberettigede underskrevet Erklæring om, at det paagældende Slagtedyr opfylder de oven for nævnte Betingelser, samt at de foreskrevne Regler for Anvendelsen af det ved Slagtningen fremkomne Kød og Flæsk vil blive overholdt. I saadanne Tilfælde skal Dyrslægen ved Siden af hvert af de sædvanlige Kødkontrolmærker og i samme Farve som disse forsyne Kødet og Flæsket med Mærket „Salg ulovlig“. Det er forbudt at fjerne dette Mærke.

II. Nedslagting ved offentlig Foranstaltning i Henhold til § 8 i Lov Nr. 156 af 14. April 1920 om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene og i Henhold til §§ 4 og 6 i Lov Nr. 346 af 29. Juli 1942 om Bekæmpelse af Tuberkulose hos Kvæg, Svin og Fjerkræ.

III. Nødslagting af Dyr, der paa Grund af pludselig indtrædende Sygdom eller Ulykkestilfælde nedslaas paa Stedet, jfr. § 2, Stk. 4 b, i Lov Nr. 133 af 14/4 1932 om indenrigs Kødkontrol.

IV. Slagtning i et godkendt Slagtehus i Tilfælde, hvor en tilkaldt Dyrslæge erklærer, at det vil være forbundet med Dyrplageri eller unødigt Risiko for Kassation at afhænde Dyret efter de almindelige Regler.

Med Henblik paa Disposition over det ved Slagtningen fremkomne Kød og Flæsk paahviler der i de under Punkterne II, III og IV nævnte Tilfælde Ejeren (saafremt Dyret eller Kroppen er ført til et godkendt Slagtehus, dog Slagtehusets Indehaver) Pligt til umiddelbart efter Stempling af Kroppen at give telefonisk eller telegrafisk Underretning om Slagtningen og Kødets eller Flæskets Stempling til Landbrugsministeriets Kødforsyningsudvalg, Axelborg, København V., Telf. Central 5614 eller 5672, forsaavidt angaar Kreaturer, og til Landbrugsministeriets Baconudvalg, Axelborg, København V., Telf. Central 15 600, forsaavidt angaar Svin.

3) *Anvendelse af det ved Slagtningen fremkomne Kød og Flæsk.*

I. Der er givet nærmere Regler for Slagterier, Slagtere, Grossister og andre Næringsdrivende, der forhandler Kød og Flæsk, med Hensyn til deres Salg og Fordeling af Kød og Flæsk, som fremkommer ved Slagtning af de til Hjemmemarkedet udtagne Kreaturer og Svin.

II. I de under Afsnit 2, Slagtning af Dyrene, nævnte Undtagelsestilfælde II, III og IV træffer det paagældende landbrugsministerielle Udvalg — efter at være blevet underrettet om Slagtningen — Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde om, hvorledes der skal disponeres over Kød og Flæsk, herunder om hvorvidt det skal gaa af paa vedkommende Købers Kødtildeling.

III. Forsaavidt angaar Kød og Flæsk, der fremkommer ved Hjemmeslagtning af Kreaturer og Svin, gælder der nu den Regel, at dette ikke under nogen Form maa sælges, bortgives eller paa anden Maade afhændes eller erhverves, men maa kun anvendes i den Slagteberettigedes egen Husholdning. Dog er Producenter berettigede til indbyrdes at bytte lige Dele af producentslagtede Kreaturer og Svin. Endvidere er det tilladt at indbringe Kød og Flæsk, der er mærket med Ejerens Navn og Adresse, til Saltning og Røgning i Virksomheder, som paatager sig saadan Behandling. I de Tilfælde, hvor Hjemmeslagtningen er foretaget uden Dyrlægekontrol, maa Kød og Flæsk i Henhold til Lov Nr. 207 af 4/6 1947 om Tillæg til Lov Nr. 133 af 14/4 1932 om indenrigs Kødkontrol dog kun indleveres til Røgning i saltet Stand, og dette kan endda kun ske, forsaavidt det kommunale Kødkontrolregulativ ikke er til Hinder derfor, og paa Betingelse af, at Varerne straks efter Modtagelsen af Virksomhedens Ejer forsynes med en Mærkeseddel, der tydeligt angiver Navn og Adresse paa Varernes Ejer, og at Virksomheden desuden nøjagtig fører Protokol over de til Røgning modtagne Varer med Angivelse af dissers Art og Mængde, Modtagelsesdato samt Ejerens Navn og Adresse.

De dansk-engliske Handelsforhandlinger.

Smørordningen og Flæskeordningen.

Genoptagelsen af den danske Landbrugseksport til Storbritannien efter Danmarks Befrielse den 5. Maj 1945 foregik ikke saa gnidningsfrit, som man havde ventet. Fra britisk Side erklærede man sig ganske vist interesseret i straks at aftage de danske Landbrugsprodukter, men man vilde ikke betale dem med de hidtil gældende Eksportpriser.

Da Løsningen af Prisspørgsmaalet trak ud, og en fortsat Oplagring af Eksportvarerne paa Grund af Aarstiden ikke var mulig, blev der i Juni 1945 truffet Aftale mellem de danske og britiske Myndigheder om Optagelse af Eksporten til Storbritannien, saaledes at Afregning skulde ske senere til de Priser, man til sin Tid blev enig om.

Samtidig paatog den danske Regering sig, indtil der blev sluttet en Prisaftale med Storbritannien, at garantere Producenterne en Pris paa Smør, Bacon og Æg til Eksport svarende til den Eksportpris, der var gældende for nævnte Varer den 5. Maj 1945. Denne Garantiordning havde dog kun praktisk Betydning for Flæskets og Æggenes Vedkommende, idet der ved Smørordningen for Høstaaret 1/10 1944—30/9 1945 var sikret Producenterne en Pris paa 4,45 Kr. pr. kg produceret Smør, og Dækning af denne Pris vilde foruden den hidtil gældende Pris for Eksportsmørret kræve et ikke ubetydeligt Statstilskud.

Fra britisk Side krævede man, at Eksportpriserne paa de danske Landbrugsprodukter skulde bringes ned i et passende Forhold til Priserne paa Landbrugsprodukter fra de britiske Dominions. Under Krigen havde man fra tysk Side vist sig mere end villig til at gaa med til ret betydelige Forhøjelser af Eksportpriserne paa de danske Landbrugsprodukter, samtidig med at de britiske Dominions kun havde faaet minimale Prisforhøjelser paa deres Landbrugsprodukter til Storbritannien. At bringe disse 2 Prisniveauer i passende Forhold til hinanden vilde nødvendiggøre en Nedsættelse af de danske Eksportpriser for Smør paa ca. 35 pCt., for Bacon paa ca. 25 pCt. og for Æg paa ca. 20 pCt.

Dette Krav om Prisnedsættelse blev i lang Tid afvist fra dansk Side under Henvisning til det danske Landbrugs høje Omkostningsniveau, som vilde umuliggøre en rentabel Produktion til de af Storbritannien tilbudte Priser.

Til sidst gik den danske Regering dog ind paa et britisk Tilbud om en gradvis Sænkning af Eksportpriserne, saaledes at de Eksportpriser, der var gældende pr. 5. Maj 1945, fortsat bevaredes for Smørs og Bacons Vedkommende i Tiden indtil 31. August 1945 og for Ægs Vedkommende i Tiden indtil 31. Oktober 1945. Herefter skulde Priserne gradvis nedsættes, saaledes at de den 1. Januar 1947 for Smørs og Bacons Vedkommende vilde være naaet ned paa en til Priserne paa de samme Varer fra Dominions svarende Paritetspris.

Man regnede med, at denne Paritetspris, som senere skulde fastsættes paa Grundlag af Prisen paa den paagældende Vare fra Dominions, dog under Hensyntagen til den af Danmark tidligere opnaaede Overpris, vilde blive ca. 170 sh. pr. cwt. eller 3,24 Kr. pr. kg Smør og ca. 120 sh. pr. cwt. eller 2,28 Kr. pr. kg Bacon, og Prisskalaerne for Smør og Bacon i Tiden 5/5 1945 til 1/1 1947 vilde herefter blive saaledes:

Smør.

	sh. pr. cwt.	Kr. pr. kg
5. Maj—31. August 1945	266	5,06
1. September—31. December 1945	238	4,53
1. Januar—30. April 1946	230	4,38
1. Maj—30. Juni 1946	190	3,62
1. Juli—31. Oktober 1946	175	3,33
1. November—31. December 1946	172 $\frac{1}{2}$	3,28
1. Januar 1947	170	3,24

Bacon.

	sh. pr. cwt.	Kr. pr. kg
5. Maj—31. August 1945	160	3,05
1. September—31. December 1945	140	2,66
1. Januar—30. Juni 1946	130	2,47
1. Juli—31. August 1946	125	2,38
1. September—31. Oktober 1946	122 $\frac{1}{2}$	2,33
1. November—31. December 1946	120	2,28
1. Januar 1947	120	2,28

Som det fremgaar af den neden for anførte Prisskala, naaede man for Æggenes Vedkommende Bundprisen allerede den 1. Marts 1946, hvilket skyldtes, at man havde taget Hensyn til de normale sæsonmæssige Prissvingninger.

Æg.

	sh. pr. longhundred	Kr. pr. kg
5. Maj—31. Oktober 1945	21	2,94
1. November 1945—28. Februar 1946	19	2,66
1. Marts—30. Juni 1946	14	1,96
1. Juli—31. December 1946	18	2,52

Alle Priser gjaldt for Levering frit ombord i Skib i dansk Havn.

Den 30. September 1945 udløb Smørordningen for Høstaaret 1944/45, omtrent samtidig med Undertegnelsen af ovennævnte Prisaftale, som efter den midlertidige Garantiordnings Bortfald rejste Spørgsmaalet om nye Ordninger til Sikring af Landbrugsproduktionen. Hvis de aftalte Eksportpriser skulde danne Grundlag for Afregningspriserne til Producenterne, maatte det befrygtes, at Landbrugsproduktionen vilde undergaa en betydelig Indskrænkning.

Forhandlingerne i Regeringen angaaende Spørgsmaalet resulterede i Fremsættelse af Forslag til og Rigsdagens Vedtagelse af en Lov om en *Smørordning* og en Lov om en *Flæskeordning*, hvorved de økonomiske Vilkaar for Produktionen af disse 2 Varer fastlagdes for Høstaaret 1/10 1945—30/9 1946. Derimod fandt man det ikke nødvendigt at gennemføre nogen Ordning til Sikring af Ægproduktionen, for hvilken Produktion de ovennævnte Eksportpriser til England saaledes maatte blive det økonomiske Grundlag. Om Produktionsordninger for andre Landbrugsvarer var der overhovedet ikke Tale.

*Lov Nr. 456 af 1. Oktober 1945 om en
Smørordning.*

Loven sikrede i Høstaaret 1/10 1945— 30/9 1946 Smørproducenterne en Pris paa 4,00 Kr. pr. kg Smør og beregnet Smør i Konsummælk og andre Mejeriprodukter, hvilket vil sige en

Nedsættelse paa 10 pCt. af Prisen 4,45 Kr. pr. kg Smør, som Smørordningerne for Høstaarene 1941/42—1944/45 havde sikret Producenterne.

Denne Afregningspris kan ikke direkte sammenlignes med Eksportpriserne for Smør til Storbritannien, idet Eksportprisen gælder for Smør leveret frit ombord i Skib og saaledes udover Prisen til Producenterne indeholder et Beløb til Dækning af Eksportørens Omkostninger til Transport, Indladning m. m. For at drage Sammenligning mellem Eksport- og Producentprisen maa man fra Eksportprisen trække Eksportørens Omkostninger, der kan anslaaes til ca. 13 Øre pr. kg Smør.

For Smør til Hjemmemarkedet fastsatte Loven Afregningsprisen uforandret til 3,89 Kr. pr. kg, forsaavidt angaar Husholdningssmør, medens Industrismørret som hidtil skulde betales med Producentprisen, hvilket vil sige, at ogsaa det fik en Prisdedsættelse paa 10 pCt. til 4,00 Kr. pr. kg.

Idet man for det første ikke havde regnet med, at Prisskalaen for Smør til Storbritannien vilde blive ændret i Aarets Løb, og for det andet ikke havde turdet regne med højere Pris til andre Lande end Storbritannien, beregnedes Statens samlede Udgift ved Smørordningsloven til ca. 20 Mill. Kr.

Ingen af disse to Forudsætninger holdt imidlertid Stik. Prisskalaen for Smør til Storbritannien ændredes ved Forhandlingerne i Sommeren 1946, saaledes at Prisen den 1. Juli 1946 i Stedet for at falde til 175 sh. pr. cwt. eller 3,33 Kr. pr. kg forhøjedes til 205 sh. pr. cwt. eller 3,90 Kr. pr. kg for Juli Maaaned 1946 og til 220 sh. pr. cwt. eller 4,19 Kr. pr. kg for Tiden efter 1. August 1946.

Endvidere var det kun kort Tid, at Prisen til andre Lande fulgte Prisen til Storbritannien. Efterhaanden som de gamle Handelsaftaler med disse Lande udløb og nye sluttedes, aftaltes der Priser paa Smør, som laa betydeligt over Prisen til Storbritannien, ja endog over de pr. 5. Maj 1945 gældende Eksportpriser paa Smør.

Resultatet heraf blev, at Smørordningen i Stedet for at paaføre Staten en Udgift paa 20 Mill. Kr. gav et Overskud paa ca. 13 Mill. Kr.

*Lov Nr. 458 af 1. Oktober 1945 om en
Flæskeordning.*

I Lighed med Smørordningen var Formaålet med Flæskeordningen at begrænse den Prisnedsættelse, som Producenterne i Høstaaret 1/10 1945—30/9 1946 skulde bære, til 10 pCt. af den pr. 5. Maj 1945 gældende Eksportpris.

Dette fik direkte Udtryk i Loven, der fastsatte, at der til Flæskeproduktionen skulde ydes et Statstilskud, der var saa stort, at der for Svin paa 50 kg slagtet Vægt og derover sikredes Producenterne en Pris pr. kg, der var 10 pCt. lavere end den Pris pr. kg, der pr. 5. Maj 1945 var gældende for Svin paa 80 $\frac{1}{2}$ kg slagtet Vægt og derover.

Afregningsprisen (Noteringen) til Producenterne for Svin paa 80 $\frac{1}{2}$ kg slagtet Vægt og derover var pr. 5. Maj 1945 2,88 Kr. pr. kg. Under Flæskeordningen for Høstaaret 1945/46 blev Afregningsprisen paa Grundlag heraf fastsat til 2,59 Kr. pr. kg slagtet Vægt.

Ligesom Afregningsprisen paa Smør kan Afregningsprisen paa Flæsk heller ikke direkte sammenlignes med de foran anførte Eksportpriser til Storbritannien. Her er Forholdet endda mere kompliceret end for Smørs Vedkommende, idet den Vare, som Producenten faar Afregning for, ikke er den samme, som den, der eksporteres til Storbritannien.

Producenterne faar Afregning efter Svinets slagtede Vægt med Hoved og Tæer. Ved Bacontilskæringen fragaar imidlertid Hoved, Tæer og visse andre Dele, ialt ca. 15 pCt. af Svinets slagtede Vægt, som maa sælges til en betydelig lavere Pris end den, Baconsiderne kan indbringe. Samtidig løber der Omkostninger paa, bl. a. Transport- og Indladningsomkostninger, idet Eksportprisen for Bacon ligesom Eksportprisen for Smør gælder for Varen leveret frit ombord i Skib. Baconprisen maa derfor for at bære alt dette ligge betydeligt over Afregningsprisen til Producenterne.

For at gøre det muligt at drage en Sammenligning mellem Afregningsprisen (Noteringen), som Flæskeordningen sikrede Producenterne, og Eksportprisen for Bacon til Storbritannien, kan det anføres, at Dækning af Afregningsprisen 2,59 Kr. pr.

kg slagtet Vægt vilde nødvendiggøre en Eksportpris paa Bacon paa ca. 2,85 Kr. pr. kg svarende til ca. 150 sh. pr. cwt.

Loven indeholdt ingen Bestemmelser om Prisen paa Flæsk til Hjemmemarkedet, hvilket vil sige, at de af Prisdirektoratet fastsatte Maksimalpriser, som for hele Svin med Hoved og Tæer svarede til en Pris paa 2,40 Kr. pr. kg af Slagteri, uforandret var gældende, hvilket igen vilde sige, at der ogsaa skulde ydes Statstilskud til Flæsket paa Hjemmemarkedet.

Statens Udgifter i Forbindelse med Flæskeordningen for Høstaaret 1945/46 blev beregnet til ca. 20 Mill. Kr. eller et lignende Beløb, som Udgifterne ved Smørordningen var beregnet til.

Ligesom for Smørrets Vedkommende opnaaede Danmark imod Forventning i Høstaarets Løb for de ganske vist forholdsvis minimale Eksportmængder af Bacon til andre Lande en betydelig højere Pris, end der blev opnaaet ved Eksport til Storbritannien.

Endvidere forhøjedes ogsaa Eksportpriserne for Bacon til Storbritannien ved Forhandlingerne i Sommeren 1946 til 140 sh. pr. cwt. eller 2,66 Kr. pr. kg for Eksporten i Tiden 1. April—31. Juli 1946 og til 150 sh. pr. cwt. eller 2,85 Kr. pr. kg for Eksporten efter 1. August 1946.

Den Merpris, der herved blev opnaaet, blev imidlertid set i Forhold til Flæskeordningen mere end opvejet ved, at Flæskeproduktionen blev betydeligt større, end man ved Flæskeordningslovens Vedtagelse havde regnet med, saaledes at den faktiske Udgift for Staten overskred det beregnede Beløb med 5—6 Mill. Kr.
